מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות כלים ספרותיים ומונחים מרכזיים בספרות
- להכיר את שלבי מבנה הסיפור העממי
- לתרגל התאמה בין דמות, תכונה ויוצר/ת ליצירה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנה בסיסית

1. א – השוואה בלי מילת דימוי
2. ב – השוואה עם מילה כמו או כמו
3. ב – רצף האירועים בסיפור
4. ב – הרגע המתוח ביותר
5. ב – סיפור ישן שעבר מדור לדור

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – תכונה מתארת אופי
2. לא נכון – עלילה היא רצף האירועים
3. לא נכון – סיפור עממי עובר מדור לדור בלי מחבר ידוע
4. נכון – זהו שיא המתח בעלילה
5. נכון – דימוי משתמש במילת השוואה ומטפורה לא

חלק ג׳ – השלמת מילים

1. אמיצה
2. שיא
3. דימוי
4. מטפורה
5. עלילה

חלק ד׳ – מבנה הסיפור העממי - סדרו

1. מצב פתיחה - הצגת הדמויות והרקע
2. סיבוך - מופיעה בעיה או קושי
3. שיא - רגע המתח הגבוה ביותר
4. פתרון - הבעיה נפתרת
5. סיום - מסקנה או לקח מהסיפור

חלק ה׳ – התאמת דמות לתכונה

1 – ד (לא פוחדת מסכנה)
2 – ה (מוצאת פתרונות יצירתיים)
3 – א (נמנעת ממאמץ)
4 – ב (נותנת לאחרים בלי לחשוב פעמיים)
5 – ג (לא אוהבת לתת או לשתף)

חלק ו׳ – כתיבה קצרה

1. תלמיד/ה יכתבו תכונה כמו אמיצה או חכמה עם דוגמה מהעלילה התומכת בכך
2. דימוי משתמש במילת השוואה כמו כמו, מטפורה לא משתמשת במילת השוואה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- השוואה בלי מילת דימוי
- מצב פתיחה, סיבוך, שיא, פתרון, סיום
- למשל אמיצה, חכמה, נדיבה עם הסבר קצר

טיפים להפעלה:

- אפשר לשחק במשחק 'מיון כלים ספרותיים' לפני מילוי הדף כהכנה
- מומלץ לחבר כל שאלה בדף לדוגמה מיצירה שנלמדה בכיתה
- בסעיף הסידור אפשר לבקש מהתלמידים לתת דוגמה מתוך סיפור שקראו לכל שלב

דף תרגול: כלים ספרותיים ומבנה הסיפור

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מילים חשובות בספרות: כלי כתיבה, סדר של סיפור, דמות ותכונה שלה.

📖 מילון קטן:

כלי ספרותי	דרך כתיבה מיוחדת כמו דימוי או מטפורה
דימוי	השוואה בין שני דברים במילה כמו או כמו
מטפורה	השוואה בלי מילת דימוי
עלילה	רצף האירועים בסיפור
דמות	אדם או דמות שפועלים בסיפור
תכונה	איך הדמות מתנהגת, למשל אמיץ או עצלן
סיפור עממי	סיפור ישן שעבר מדור לדור
שיא	הרגע המתוח ביותר בסיפור

1 חלק א׳ – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מטפורה זה...

א) השוואה בלי מילת דימוי ב) תיאור מקום בלבד ג) סוף הסיפור ד) שם של דמות

2. דימוי זה...

א) סוף הסיפור ב) השוואה עם מילה כמו או כמו ג) שם הסופר ד) תיאור הזמן

3. עלילה זה...

א) רשימת דמויות ב) רצף האירועים בסיפור ג) שם הספר ד) מקום הכתיבה

4. שיא זה...

א) תחילת הסיפור ב) הרגע המתוח ביותר ג) סוף שקט ד) תיאור מקום

5. סיפור עממי הוא...

א) סיפור חדש שנכתב השנה ב) סיפור ישן שעבר מדור לדור ג) שיר קצר ד) מאמר עיתונאי

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תכונה היא איך שהדמות מתנהגת או מרגישה	☐	☐
2	עלילה היא רק שם הספר	☐	☐
3	סיפור עממי נכתב תמיד על ידי מחבר אחד ידוע	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	השיא הוא הרגע הכי מתוח בסיפור	☐	☐
5	דימוי ומטפורה הם שני כלים ספרותיים שונים	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הדמות בסיפור הייתה _____ מאוד ולא פחדה משום דבר

2. ברגע ה_____ הסיפור הגיע לנקודת המתח הגבוהה ביותר

3. כשאמרו 'הוא רץ כמו ברק' זהו _____

4. כשאמרו 'הוא ברק' בלי מילת השוואה זוהי _____

5. רצף האירועים בסיפור נקרא _____

4 חלק ד' – מבנה הסיפור העממי - סדרו

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	פתרון - הבעיה נפתרת
☐	מצב פתיחה - הצגת הדמויות והרקע
☐	סיום - מסקנה או לקח מהסיפור
☐	שיא - רגע המתח הגבוה ביותר
☐	סיבוך - מופיעה בעיה או קושי

5 חלק ה' – התאמת דמות לתכונה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דמות אמיצה	___	**א.** נמנעת ממאמץ
2. דמות חכמה	___	**ב.** נותנת לאחרים בלי לחשוב פעמיים
3. דמות עצלנית	___	**ג.** לא אוהבת לתת או לשתף
4. דמות נדיבה	___	**ד.** לא פוחדת מסכנה
5. דמות קמצנית	___	**ה.** מוצאת פתרונות יצירתיים

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. בחרו דמות מסיפור שקראתם וכתבו תכונה אחת שלה עם דוגמה מהסיפור

2. הסבירו בעצמכם מה ההבדל בין דימוי למטפורה

כרטיס יציאה

מהי מטפורה?

מהם שלבי מבנה הסיפור העממי?

תנו דוגמה לתכונה של דמות

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀